

Airport 19

VINNUHÚSIÐ ER IVASAMT

AIRPORT 19-VERKÆTLANIN KANN SJÁLVSAGT BRÚKAST, UM HON VERÐUR GJØRD, MEN ONGIN TØRVUR ER Á HENNI NÚ, HELDUR MARITA RASMUSSEN, STJÓRI Í FØROYA ARBEIDSGEVARAFELAG. HON VÆNTAR, AT BYGGIVINNAN SKJÓTT HEVÐI LAGÐ SEG TIL STØÐUNA, TÓ AT VANDI ALTÍÐ ER FYRI OVURHITING Í VINNUNI, TÁ EIN SO STÓR VERKÆTLAN VERÐUR FRAMD Í VERKI

Ingolf S. Olsen – PRESS

Marita Rasmussen, stjóri í Føroya Arbeidsgevarafelag, veit ikki rættiliga, hvat hon skal halda um hugskotið at útbyggja Flesjarnar í Tangafirði til eina flogoyggj við tveimum langum, krossandi flogbreytum. Verkætlanin, ið ber navnið Airport 19, er ein tøknilig avbjóðing av teimum stóru, og samlaði kostnaðurn er mettur til 5,6 milliardir krónur.

– Enn hava vit bara sæð eina tekning, so óvissa valdar um allar lutir og smálutir í verkætlanini, men vit kunnu skjótt verða samd um, at hon er bæði vill og svøk samanborið við allar aðrar háfloygdar ætlanir, ið hava verið frammi um nýggjan altjóða flogvøll í Føroyum – og júst tí kann ein slík verkætlan eisini flyta mörk, sigur Marita Rasmussen.

– Men tá tað er sagt, so haldi eg als ikki, at tørvur er á nakrari nýggjari flogvallarverkætlan í hasari dimensjónini. Ætlanin er løgd alment fram av stigtakarunum og er spennandi, men vit mugu tó staðfesta, at verkætlanin ikki frammanundan var eftirspurd, í øllum førum ikki av útflutningsvinnuni, slær hon fast.

IRRELEVANT

Eins og stjórnarnir á Bakkafrost og Faroe Origin dugir stjórin í Føroya Arbeidsgevarafelag heldur ikki rættiliga at siggja, at Airport 19 yvirhøvur skal verða nakar stórir fongur fyri føroyska vinnulívið.

– Tað verður tosað so nógv um at flyta feskan fisk loftvegis út á marknaðin, men orsøkin til, at tað er vorðið ein sólskinssøga hjá alivinnuni, at hon í stórum mátistokki er farin at flyta feskan laks loftvegis til fjar-skotnar marknaðir, er júst tann, at alivinnan hevur so góða atgongd til bíligan yvirkapasitet á flogrutunum úr London til restina av heiminum. Hvørki Vágar ella ein møgulig nýggj altjóða floghavn í Føroyum klára ta kappingina sum er, og tí er Airport 19 eisini irrelevant í tí samanhinginum, sigur Marita Rasmussen.

Hon ivast tó ikki í, at ein verkætlan sum Airport 19 fer at verða brúkt, um hon verður gjord:

– Tað verður hon, men spurningurin er, um hon verður brúkt so nógv, at iløgan kann forrentast og geva avkast. Tað er eisini møguligt, at onkur fær hug at gera iløgur í hesa verkætlanina, men tað verða neyvan føroyskir íleggjarar.

LÍTÍÐ AT VINNA

Marita Rasmussen hevur eisini lagt til merkis, at stigtakararnir til Airport 19 hava argu-menterað við, at flogoyggin fer at hava ein regularitet á 100 prosent.

– Men nakrar fáar dagar áðrenn fram-løguna boðaði Vága Floghavn frá, at regulariteturin har er komin heilt upp á 99,3 prosent, síðani vøllurin var longdur, og tey finga betri flogtøkniliga útgerð har vesturi. So har er ikki nógv at vinna upp á regularitetin hjá einari nýggjari floghavn, staðfestir hon.

MØGULIGUR MIÐDEPIL

Hóast ivan, so sær Marita Rasmussen eisini nýggjar, lønandi møguleikar, ið kunnu fylgja í kjalarvørrinum á ein nýggjum altjóða flogvølli við langum breytum og einari atknýttari skips-transithavn.

– Føroyar liggja jú geografiskt sera væl fyri á farleiðini yvir um Atlantshavið – bæði loftvegis og sjóvegis. Tí eru kanska møguleikar fyri at blanda seg í kappingina við aðrar stórar flogvallir, samstundis sum tað kanska verða onkrir nýggir møguleikar í sambandi við skipaferðsluna, tá tað verður fríari at sigla í arktiska økinum, sigur hon.

Airport 19 er ein bæði vill og svøk verkætlan, og júst tí kann hon flyta mörk, heldur Marita Rasmussen, stjóri í Føroya Arbeidsgevarafelag. Men hon heldur tó ikki, at tørvur er á einum nýggjum altjóða flogvølli.

STÓR ÁVIRKAN

Tó at Airport 19 er hugsað í trimum byggitigum, sum til samans strekkja seg yvir nógv ár, so er greitt, at verkætlanin fer at hava stóra ávirkan á alt samfelagið og ikki minst byggivinnuna, meðan arbeiðið verður gjørt. Samanlagt er verkætlanin metta at kosta 5,6 milliardir krónur, og tað er ein ovurstór verkætlan samanborið við støddina á tí lutfalsliga lítla føroyska búskapinum.

– Tað hevði verið sera áhugavert einaferð at sæð eina kost-nyttu kanning av allari verkætlanini. Hyggja vit bara at byggifasuni, so eru tað nógvir pengar, sum skulu brennast av har, og tá er altíð vandi fyri ovurhiting í vinnuni ella pørtum av henni, men eg beri tó onga bangheit fyri, at byggivinnan ikki fer at tillaga seg til støðuna, um henda verkætlan nakrantíð fer í gongd, sigur Marita Rasmussen.

VINNUMÁLARÁÐIÐ ER BARA ÁSKOÐARI

TAD ALMENNA ER Á ONGAN HÁTT VIÐ Í AIRPORT 19-VERKÆTLANINI, SLÆR JOHAN DAHL, VINNUMÁLARÁÐHARRI, FAST. MEN UM ONKUR HEVUR ÁHUGA Í AT BYGGJA OG FÍGGJA, OG ÆTLANIN KANN REALISERAST, SO ER EINHVØR MENNING KÆRKOMIN, SIGUR HANN

– Vit hava júst brúkt út ímóti 400 milliónir krónur til at útbyggja og modernisera verandi flogvøllin í Vágum. Hann nøktar væl tørvin, sum er, so tað almenna fer ikki at binda seg til nýggjar, stórar flogvallariløgur í bræði, sigur Johan Dahl, vinnumálaráðharri.

Johan Dahl, vinnumálaráðharri var til staðar, tá Airport 19-flogvallarverkætlanin varð almannakunngjørd á Hotel Føroyum 9. Oktober, men hóast hann eisini helt talu, har hann rósti stigtakarunum fyri teirra dirvi til at hugsa stórt, so vissar landsstýrismaðurin um, at hann og Vinnumálaráðið absolutt onki hava við verkætlanina at gera.

– Vit eru bara áskoðarar eins og flest onnur. Eg siggi hetta eisini meira sum eina visjón enn eina veruliga verkætlan, tí enn eksisterar hon bara sum eitt hugskot. Men um verkætlanin yvirhøvur kann fremjast við atlit til til dømis prís, logistikk og flogteknikk, og onkur hevur áhuga í at byggja og fígga eina slíka flogoyggj, so er einhvør menning av samferðslukervinum og harvið føroyska samfelagnum sjálvsagt kærkomin,

og myndugleikarnir vilja hjálpa til, sigur Johan Dahl.

Jóannes Petersen, stigtakari til verkætlanina, segði við Sosialin 15. oktober, at hann fyrsta dagin fór at søkja landsstýrið um loyvi at brúka økið við Flesjarnar til verkætlanina, mest fyri at tryggja, at ongin annar fer avstað við økinum, men enn hevur Johan Dahl ikki fingið nakra umsókn um hetta.

PRIVAT VERKÆTLAN

Tað verður neyvan nakar stórir trupulleiki at fáa eitt prinsipielt loyvi til at brúka ætlaða økið, men fíggjarliga fer tað almenna ikki at bjóða seg fram.

– Í útgangsstøðinum haldi eg als ikki, at landið skal taka lut í verkætlanini fíggjarliga, um hon einaferð gerst meira ítøkilig. Í so fall verður tað ein privat verkætlan. Vit hava júst brúkt út ímóti 400 milliónir krónur til at útbyggja og modernisera verandi flog-

vøllin í Vágum. Hann nøktar væl tørvin, sum er, so tað almenna fer ikki at binda seg til nýggjar, stórar flogvallariløgur í bræði, sigur vinnumálaráðharri.

Hann sigur tó eisini, at um tað skuldi komið har til, at verkætlanin stendur og fellur við, um landið vil stuðla henni við nøkrum milliónum krónum um árið í eitt áramál, so verður tað upp til politisku skipanina at taka støðu til tað til ta tíð.

– Men um kjakið um ein flogvøll afturat skuldi tikið seg upp aftur einaferð, tí tørvur kanska verður á einum nýggjum vølli, so má tað kannast, um henda flogoyggin yvirhøvur er ein brúkar loysn. Landsverk hevur gjørt fleiri kanningar av støðum, har ein nýggjur flogvøllur møguliga kann leggjast, og eg vænti, at teir eisini fara at kanna henda møguleikan, um tað einaferð verður aktuelt, sigur Johan Dahl.